

א

ב

ערעור פלילי מס' 23/58

חנוך בייטנר נגד היועץ המשפטי לממשלה

בבית-המשפט העליון בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים
[14.4.58]

לפני השופטים זילברג, זוסמן, ברנזון

ג

ד

פקודת החוק הפלילי, 1936 [תוס"א 652, ע' 263], סעיף 238 — פקודת הפרוצידורה הפלילית (שפיטה עפ"י כתב-אישום) [חא"י, פרק לו], סעיף 34(2) [כפי שהוקן ב-1939 [תוס"א 964, ע' 97]]. הרשעה בגרימת חבלה חמורה על-ידי ידית אבן לעינו של ילד וגרימת ליקוי לכושר ראייתו — הנאשם הורשע על יסוד עדותו של המתלונן, ילד בן אמת-עשרה שהעיד שלא בשבועה, עדות שהיתה טעונה סיוע.

ה

עדותו של ילד, בתור עדות ערטילאית, אינה בעלת ערך מרשיע חוקי וממילא אינה יכולה לשמש מניע לדחיית כל גירסה נוגדת שהושמעה על-ידי עד אחר — אולם, כאשר עדותו של הנאשם נמצאה על-ידי השופט, מבחינת עצמה, כבלתי-מהימנה ללא יחס וקשר לעדותו הנוגדת של הילד המתלונן, ומכל עדותו נותר רק החלק המרשיע שבה, כגון הודאה בנריקת האבן ושמיעת צעקת הילד שנפגע כבמקרה שלפנינו, הרי חלק זה של עדות הנאשם ודאי די בו כדי לשמש סיוע לעדותו של הילד.

ו

בקשה למתן רשות לערער על פסק-דינו של בית-המשפט המחוזי, תל-אביב-יפו (השופט ע. יורן), מיום 24.1.58, ב-תיק פלילי 447/56, לפיו הורשע המבקש בעבירה לפי סעיף 238 לפקודת החוק הפלילי, 1936, ונידון לתשלום קנס בסך של — 25 לירות, או במקרה של אי-תשלום הקנס, למאסר של שבוע ימים, הערעור נדחה.

ז

קריצמן — בשם המבקש; חריש — בשם המשיב

השופט זילברג

פסק-דין

השופט זילברג: זה הוא ערעור על פסק-דינו של בית-המשפט המחוזי, תל-אביב-יפו, בו הורשע המערער בעבירה על סעיף 238 של פקודת החוק הפלילי, 1936, ונידון לתשלום קנס. המעשה שיוחס למערער הוא: ידיית אבן לעינו של הילד המתלונן, וגרימת ליקוי לכושר ראייתו.

טענתו העיקרית של בא-כוח המערער היא, כי עדותו של המתלונן — ילד בן 11 שהעיד שלא בשבועה — טעונה היתה סיוע (ועל כך אין חולק) לפי סעיף 34 (2) של פקודת הפרוצידורה הפלילית (שפיטה על-פי כתב-אישום), והיא למעשה לא נסתייעה על אף קביעתו הנוגדת של השופט המלומד. עדותו של המערער, כך טוען בא-כוחו, לא שמה סיוע. הוא אמנם הודה כי זרק אבן מעל מרפסת דירתו, וכי לאחר מכן "שמע צעקה", אך האבן ההיא, לדבריו, הושלכה על-ידו לכיוון אחר, לעבר שלושה ילדים שהמתלונן לא היה אחד מהם; נמצא כי עדותו הוא אינה מסייעת ולא כלום לגירסת המתלונן, ולשופט המלומד אסור היה להגיע לידי מסקנה מרשיעה, חרף האמון המלא שנתן בדברי המתלונן, ועל אף העובדא כי הוא דחה כבלתי מהימנה את גירסתו של המערער.

טענה זו אינה נראית לנו, ותשובתה מצויה בגוף פסק-הדין, בנתחנו יפה יפה את דברי השופט המלומד. עדותו של המערער היתה בחינת שטר ושוברו בצדו. ה"שטר" הוא זריקת האבן ושמיעת הצעקה, ה"שובר" — זריקתה בכיוון אחר, שלא כלפי הילד הנפגע. אילו דחה השופט המלומד את השובר שהוא אך זרק מפני שהוא, כבר קודם לכן, שוכנע באמיתות גירסת הילד, כי אז חייבים היינו לבטל את ההרשעה. כי עדותו של הילד, בתור עדות ערטילאית, אינה בעלת ערך מרשיע חוקי, וממילא אינה יכולה לשמש מניע לדחיית כל גירסא נוגדת שהושמעה על-ידי עד אחר. אבל לא כן היה הדבר במקרה שלפנינו. השופט המלומד, בעמוד 3 של פסק-הדין (ד"ה זוהי פרשת העדויות), מנתח את עדותו של המערער ומוצא אותה *per se*, מבחינת עצמה, כבלתי-מהימנה. זו היתה, לדבריו, "עדות מעורפלת ומתחמקת לגבי פרטים שונים שאין להניח, כי לא היו נשמרים בזכרונו של הנאשם (המערער)". פירושו של דבר: שוברו של השטר "גשבר" כאן באופן בלתי חלוי, ללא יחס וקשר לעדותו הנוגדת של הילד המתלונן. מכיון שכך, הרי מכל עדותו של המערער נותר לפליטה רק החלק ה"מרשיע" שבה. היינו אותו חלק בו הוא מודה בזריקת האבן ושמיעת הצעקה, וחלק זה — ה"שטר" בלבד — ודאי די בו כדי לשמש סיוע לעדותו של הילד המתלונן.

הערעור נדחה.

ניתן היום, כ"ד בניסן תשי"ח (14.4.1958).